

Helsingin vammaisneuvoston kokous (5/2026)

Aika: Tiistai 19.5.2026 klo 13.30–15.59.

Paikka: Kaupunginhallituksen kokoustila, kaupungintalo 3. krs.

Osoite: Pohjoisesplanadi 11–13, Helsinki

Osallistuvat jäsenet:

Valtuustoryhmien edustajat:

Sirpa Puhakka	Vasemmistoliitto, puheenjohtaja
Sari Menna	Kokoomus (etäyhteys)
Arzu Caydam-Lehtonen	SDP, varapj.
Erkki Helo	SDP
Jan Huopainen	Vihreät

Yhdistysten nimeämät jäsenet:

Kirsti Kutila	(varajäsen) Helsingin Kuuloyhdistys ry
Timo Lehtonen	(varajäsen) Suomen Kuurosokeat ry + opaskoira + tulkki Tiina Benhard
Kristiina Karhos	varapj, Helsingin Invalidien Yhdistys ry
Sari Sepponen	Kehitysvammatuki 57 ry
Ari Österberg	Helsingin ja Uudenmaan Neuroyhdistys ry (etäyhteys)
Päivi Nikula	Mielenterveysyhdistys Etappi ry
Aida Ballew	Neurovähemmistön Aktivistit ry + tukihenkilö
Susanna Haapala	Kynnys ry
Mikko Remes	Helsingin Reumayhdistys ry
Annikka Lehtonen	Helsingin Allergia- ja Astmayhdistys ry

Kaupungin toimialojen ja keskushallinnon pysyvät asiantuntijat:

Maria Tauriainen	Kasvatus ja koulutus
Taruliina Niemi	Kaupunkiympäristö
Tiina Larva	Kulttuuri ja vapaa-aika
Tove Nygård-Alanne	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi
Mauno Rönkkö	Kaupunginkanslia

Muut kaupungin edustajat:

~~Titta Reunanen~~ — ~~kumppanuuspäällikkö, kaupunginkanslia~~

Marja Säikkä asiantuntija, kaupunginkanslia, vanhusneuvoston sihteeri

Vammaisneuvoston sihteeri:

Tiina Lappalainen asiantuntija, kaupunginkanslia

Vierailijat: Pauliina Vähäpesola, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Elina Viljavuori, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Ennen kokousta klo 12–13 järjestettiin kartoituskierrös kaupungintalon korttelissa esteettömyyden huomioimisen tarpeesta kaupungintalon peruskorjauksen yhteydessä.

Samalla otettiin myös valokuvia vammaisneuvoston esitteeseen. Kuvaajana: Kimmo Brandt.

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja Sirpa Puhakka toivotti osallistujat tervetulleiksi ja avasi kokouksen klo 13.30.

2. Osallistujien toteaminen

Osallistujat esittäytyivät.

3. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin.

4. Muistion hyväksyminen

Edellisen kokouksen [muistio 4/2026](#) oli kokouskutsun liitteenä ja liitetty vammaisneuvoston verkkosivuille. Muistio merkittiin tiedoksi.

Valittiin muistion tarkastajiksi: Susanna Haapala ja Erkki Helo.

5. Vammaisneuvoston lausunnot / kannanotot

Vammaisneuvosto keskusteli lausuntoluonnoksen kokoamisesta esteettömyysosaamisen parantaminen Helsingissä -valtuustoaloitteeseen. Työvaliokunta valmistelee lausuntoluonnoksen 9.6. kokouksessa hyväksyttäväksi. Esitetään myös, että lausuntoa esteettömyysosaamisesta kysytään myös muilta toimialoilta.

6. Toimialojen ja järjestöjen ajankohtaiset asiat

Kaupunkiympäristön toimiala: Esteettömyysryhmä valmistelee aktiivisesti esteettömyyslinjausten päivityksiä. Itä-Pasilassa esteettömyyskävely 26.5. sidosryhmäyhteistyötä hankkeissa. Mäkelänkadun työmaalla esteettömyyskoulutusta ja Länsiratikoiden suunnittelun yhteistyötapaaminen oli toukokuussa Näkövammaisten liiton kanssa ja lisäksi muita sidosryhmiä suunnitellaan tavattavan syksyllä. Merkittäviä kaavoja hyväksyty.

Vammaisneuvosto toivoi, että [Helsinki kaikille](#) -sivuilta löytyvät, päivitettävät [Esteettömyyslinjaukset 2022–2025](#) käsitellään syksyllä myös vammaisneuvostossa ja että vammaisneuvostoa osallistetaan esteettömyyslinjausten päivityksessä. Linjausten päättämien sekä raportointi tehdään kaupunginhallituksessa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala: ajankohtaisena vammaispalvelujen päätösten uudistamiset sekä asiakastietojen siirtymä Kanta-järjestelmään. Omais- ja perhehoidon palkkioiden maksut siirtyvät Oima-järjestelmään, mutta paperiasioinnista ei kokonaan luovuta. Sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumisen tuen pysyväisohjeita päivitetään.

Vammaisneuvosto kysyi kotihoidon peittävydestä, josta vastausta kysytään sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen kokonaisuudesta. Tilapäishoidon kehittämisen projektista sekä perhehoidon rekrykampanjasta tietoa syksyn yhdistystiedotteeseen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala: Tulossa 10.6. tapaaminen Helsingin Allergia- ja Astmayhdistyksen kanssa yhteistyömahdollisuuksien kartoittamiseksi. Kevään aikana Sankarit-nuorista ja muista vammaisista nuorista koottu Osallistavan arvioinnin kehittäjäryhmä on vierailut kevään aikana Pasilan kirjastolla, Stoassa, nuorisotalo Kipinässä sekä Liikuntamylyssä. Tavoitteena on ollut lisätä ymmärrystä, miltä kulttuurin ja vapaa-ajan palvelut tuntuvat ja toimivat tämän kohderyhmän näkökulmasta. Nuorisopalvelujen Nuorten ääni kuuluu -tapahtuma järjestettiin 19.5. kehittäjäjoukon ja teeman ympärille. Paikalle oli kutsuttu myös toimialan johtoa ja apulaispormestari.

Keskustelussa vammaisneuvosto mm. kysyi, onko selkeästi kehitysvammaisia nuoria mukana, kun vammaisia nuoria on yritetty saada mukaan sekä miten mukaan pääsee. Esitettiin myös huoli yli 29-vuotiaiden, entisten Sankari-toimijoiden, vammaisten nuorten aikuisten elämäntilanteesta, tukemisesta nivelvaiheiden ylittämisessä ja toimintamahdollisuuksien löytämisestä. Tuotiin myös esiin huomio, että pojat voivat

huonosti, ja kysyttiin, onko nuorisopalveluilla tapahtumaa maahanmuuttajapojille, jotka oireilevat päihteillä ja väkivallalla. On havahtumisen paikka tarttua ilmiöön.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala: Oppimisen tukea esitellään 9.6. kokouksessa.

Vammaisneuvosto toi esiin opettajien siirrosta esiin nousseen huolen oppilaiden huoltajilla. Keskustelua jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Kaupunginkanslia: Helsinki toimii kumppanina Helsinki Pride -tapahtumassa, jonka kulkueen esteettömässä rekassa olisi tilaa kahdelle + avustajat vammaisneuvoston edustajille. Kysytään formsilla kiinnostuneilta.

Vammaisneuvoston taustajärjestön ajankohtaisia asioita: Timo Lehtonen esitteli valtakunnallisen **Suomen Kuurosokeat ry:n** toimintaa ja palveluja: Jäseniä on 1200, toimintakeskus on Tampereella, joka tarjoaa asumista ja kuntoutusta. Järjestön piirissä kuulo- ja näkövammaisten ihmisten oikeuksien valvontaa ja harrastustoimintaa keilakerhosta vaelluksiin. Ote-hankkeessa haetaan syrjäytyneitä yhteiskunnasta tippuneita. Timo jakoi osallistuille haitalasit ja korvatulpat, joilla voi harjoitella aistien puutteen kanssa toimimista sekä sormiaakkoset, joilla voi opetella viittomaan ainakin oman nimensä.

Vammaisneuvosto kysyi mm. tulkkien saatavuudesta, järjestörahoituksesta ja korvaimplanteista. Haptiikka tarkoittaa pikavistejä, joita voi kirjoittaa viittomilla esim. käteen tai selkään. Opaskoira Giro ilmaisee itsensä koskettamalla, kun sillä on asiaa.

Vammaisneuvosto totesi, että toimialojen kyselytunti oli hyvä.

7. Vammaisneuvoston syksyn 2026 suunnitelma

Vammaisneuvosto keskusteli vammaisneuvoston ehdotuksista syyskauden kokouksien esittelyaiheiksi ja teemoiksi. Työvaliokunta valmistele suunnittelukalenteria.

8. Vammaisneuvoston viestintä

Vammaisneuvoston uusi esite on valmisteilla, mm. uusia kuvia otettiin 19.5. kaupungintalon esteettömyyskierröksellä.

9. Muut asiat

Ei ollut.

10. Tiedotusasiat

Vammaisneuvoston työvaliokunnan valmisteleva [kirje ääniopasteiden lisäämisestä](#) on lähetetty kaupunkiympäristön toimialan liikennesuunnitteluun. Kirjeestä tehdään myös tiedote medialle.

Myös [kirje apuvälinekeskuksen aukioloajasta ja sijainnista](#) on lähetetty Sotepe-toimialan terveys- ja kuntoutuspalvelujen vastaaville. [Lisätty kaupungilta [saatu vastaus apuvälinekeskuksen aukiolosta](#) verkkosivulle]

Valmistelijoille on lähetetty myös vammaisneuvoston kokoamat kommentit rakennusjärjestyksen uusimiseen sekä matkapalvelujen asiakasohjeeseen.

Helsingin osallisuus- ja vuorovaikutusmallin päivittämisen työpaja ti 16.6.2026, klo 16.00–18.00. [Ilmoittautumiset](#) 8.6. mennessä.

Tiedoksi Helsingin kevään 2026 HYTE-neuvottelujen tiivis yhteenveto:
<https://hyte.hel.fi/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-neuvottelut/>

Tiedoksi [Riippuvuuskysely liikuntavammaisille -opinnäyte](#), terveydenhoitaja ja sosionomi AMK-tutkinto, Diak.

- 11. Kehitysvammaisten ihmisten asumisen tilanne ja tulevaisuus Helsingissä**
Vammaispalvelujen päällikkö Pauliina Vähäpesola, vammaispalvelut itä-etelä, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta esitteli Helsingin kehitysvammaisten ihmisten asumisen nykytilaa ja tulevaisuutta. (esitys) Suurin osa kehitysvammaisista ihmisistä asuu edelleen ympärivuorokautisessa asumisessa, yksilöllisiä vaihtoehtoja on vähän ja investointien rahoitus hidastavat palvelurakenteen kehittämistä ja keventämistä. Tavoitteena on lisätä tuettua ja yhteisöllistä sekä kotiin vietäviä palveluja ja asumisvalmennusta.

Kommenttipuheenvuorossa Sari Sepponen kysyi asumispalvelujen jonotilanteesta ja toi esiin tarpeen pienimuotoisista uudiskohteista ja perhekotimallista. Hän nosti esiin huolen tukiasunnossa yksin asuvien ongelmaksi muodostuvasta yksinäisyydestä ja mielenterveysongelmista ilman riittävää tukea tai yhteisöllisen asumisen turvallista vaihtoehtoa. Sepponen toivoi, että myös erityisen vaativaa tukea tarvitsevilla ihmisillä olisi valinnan vapautta ja vaihtoehtoja Helsingissä asumisessa.

Vammaisneuvosto toi keskustelussa esiin tuetun ja yhteisöllisen asumisen sekä asumisvalmennuksen tarpeen myös nuorille aikuisille mielenterveyskuntoutujille.

- 12. Liikuntapalvelujen yhdenvertaisuus Helsingissä**
Erityissuunnittelija Elina Viljavuori, liikuntaharrastamisen kehittämissyksikkö, liikuntaan aktivointi, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta oli esittelemässä liikunnan yhdenvertaisuuden edistämistä ja soveltavan liikunnan kehittämistä Helsingissä (esitys).

Vammaisneuvoston keskusteli liikuntapalvelujen (tilojen ja välineiden) esteettömyydestä, kognitiivisesti saavutettavasta tiedottamisesta, vaikeavammaisten ja aistivammaisten kaupunkilaisten liikuntamahdollisuuksista, toisten kanssa mukaan pääsemisestä ja houkuttelusta liikkumaan ja harrastamaan sekä liikuntapalvelujen yhteistyön kehittämisestä pitkäaikaissairaus- ja vammaisyhdistysten kanssa. Myös vammaispalvelujen sosiaalityön voisi suositella soveltavan liikunnan mahdollisuuksista.

- 13. Seuraava kokous**
Vammaisneuvoston seuraava kokous pidetään ti 9.6.2026 klo 13.30–16.00.
Kokouksen jälkeen mahdollisuus jatkaa keskusteluja omakustanteisesti Kappelissa.
- 14. Kokouksen päättäminen**
Vammaisneuvoston puheenjohtaja Sirpa Puhakka kiitti aktiivisesta keskustelusta ja päätti kokouksen klo 15.59.

Sirpa Puhakka
puheenjohtaja
sirpa.puhakka(a)pp2.inet.fi

Tiina Lappalainen
sihteeri, asiantuntija
tiina.lappalainen@hel.fi

Muistion ovat sähköisesti tarkastaneet

Susanna Haapala

Erkki Helo.

Liitteet: Kehitysvammaisten ihmisten asumisen tilanne ja tulevaisuus Helsingissä -esitys
Liikuntapalvelujen yhdenvertaisuus Helsingissä -esitys